

Saksprotokoll

Organ: Fylkesutvalet

Møtedato: 28.09.2016

Sak nr.: 16/5431-7

Internt l.nr. 32726/16

Sak: 91/16

Tittel: Høring - Framlegg til lov om endring av lov om konsesjon, lov om jord og lov om odelsretten og åsetesretten

Behandling:

Hovudutvalet for næring og kultur rår fylkesutvalet til å gjere slikt vedtak:

Sogn og Fjordane fylkeskommune har følgjande innspel til lovframlegget:

1. Eigeomsretten er viktig, men omsynet til den som skal leve av å produsere mat, bør vege tyngre enn omsynet til den som ønskjer å selje.
2. Det er positivt med ein gjennomgang av konsesjons- og bupliktregelverket, med mål om forenkling, forbetring og meir systematisk handheving. Fylkeskommunen kunne likevel ynskt at det var lagt vekt på meir samfunnsmessige vurderingar av framlegga, og føremåla i lovverket.
3. Arealgrensene for konsesjon og odel: Fylkeskommunen stør ikkje framlegget om å endre arealgrensene. Det er viktig med arealgrenser for konsesjon og buplikt, og me vil minna om at bruk også opptil 25 dekar er drivverdige innan til dømes frukt- og bærneringane.
4. Fylkeskommunen meiner det ikkje bør gjerast endringar i regelverket om priskontroll. Priskontroll er viktig for å sikre eigarskap som er lokalt forankra, og ein eigarstruktur for både skog- og jordeigedomar som kjem dei som vil bu på og drive eigeomen til gode.
5. Meir deling og sal av tilleggsjord kan ha positive sider m.a. for å redusere leigejordandelen i landbruket. Framlegget er for omfattande og gjev eit for stort frislepp. Fylkeskommunen kan deling av eigeomen under fylgjande føresetnader:
 - Eigar deler frå tun på ikkje meir enn fem dekar, og sel resten av eigeomen i sin heilskap til ein som ervervar den som tilleggsjord eller –skog til eigen eigeomen.
 - Eigeomen som ervervar jordbruksarealet må vere i aktiv drift av eigar av eigeomen.
 - Den som ervervar må vere eigar av tilgrensande eigeomen for å redusere omfanget av spreidd teigstruktur, sikre rasjonelle driftshøver og reduserte klimautslepp i form av redusert transportbehov.
 - Eigeomen ervervaren har frå før må vere av ein storleik som gjer at erverva areal kan reknast som tilleggsjord, ikkje som oppkjøp av fullverdig driftseining.
 - Det må føreligge ein skriftleg avtale.
6. Deling av tomter: Framlegget er ikkje er i tråd med føremålet i jordlova. Det er viktig at drifts- og miljømessige omsyn framleis vert vurdert. Fylkeskommunen meiner regelverket ikkje bør endrast.

7. Driveplikt: Fylkeskommunen støttar framlegg til endringar, med unnatak om framlegget om å fjerne krav om driftsmessig gode løysingar.
8. Reglar om tilskot: Fylkeskommunen støttar dette framlegget. Dette er ei forenkling av gjeldande regelverk.

Endringsframlegg:

Høgre sette fram slikt framlegg:

Regjeringas framlegg til høyring om lov om konsesjon, lov om jord og lov om odelsrettar og åseterrettar må stå slik den ligg føre frå Regjeringa.

Kristeleg Folkeparti fremma følgjande endringsframlegg:

Nytt punkt 1. (erstattar punkt 2, som går ut)

Fylkeskommunen meiner det bør leggest meir vekt på samfunnsmessige vurderingar av framlegga og føremåla i lovverket. Høyringsframlegget manglar viktige vurderingar av kva verknader dei ulike framlegga til lovendringar vil ha for landbruket og samfunnet. Det er kjent at talet på gardar og jord som går ut av drift er større i område utan priskontroll og buplikt. Ved td å heve grensa til 35 da og 3,5 mill. vil ein stor del av gardane på Vestlandet falle utanfor priskontrollen. For Sogn og Fjordane åleine gjeld dette 1109 gardar. Det vil legge til rette for at fritidsinteresser og kapitalinteresser går framfor jord- og skogbruksinteresser, og det vil gjere det vanskelegare for unge bønder som vil kjøpe og drive gard.

Punkt 1 i innstillinga frå hovudutvalet for næring og kultur vert nytt punkt 2.

Venstre fremja fylkesrådmannen si tilråding.

Avrøysting:

Det vart først røysta over framlegget frå Høgre. Dette fekk 1 røyst, frå Bjørn Hollevik, og fall.

Vidare vart det røysta over framlegget frå Venstre. Dette fekk 1 røyst, frå Gunhild Berge Stang, og fall.

Det vart så røysta alternativt over tilrådinga frå hovudutvalet for næring og kultur og tilrådinga frå hovudutvalet for næring og kultur med dei endringar som kjem fram i framlegget frå Kristeleg Folkeparti.

Tilrådinga frå hovudutvalet for næring og kultur med dei endringar som går fram i framlegget frå Kristeleg Folkeparti fekk 7 stemmer. Jenny Følling, Sigurd Reksnes, Aleksander Øren Heen, Trude Brosvik, Åshild Kjelsnes, Hilmar Høl og Helen Hjertaas røysta for.

Framlegget frå hovudutvalet for næring og kultur fekk 2 røyster. Gunhild Berge Stang og Bjørn Hollevik røysta for.

Tilrådinga frå hovudutvalet for næring og kultur med dei endringar som går fram av delrøystingane vart vedteken mot 1 røyst. Bjørn Hollevik røysta mot.

Dette gir følgjande endeleg vedtak:

Sogn og Fjordane fylkeskommune har følgjande innspel til lovframlegget:

1. Fylkeskommunen meiner det bør leggest meir vekt på samfunnsmessige vurderingar av framlegga og føremåla i lovverket. Høyringsframlegget manglar viktige vurderingar av kva verknader dei ulike framlegga til lovendringar vil ha for landbruket og samfunnet. Det er kjent at talet på gardar og jord som går ut av drift er større i område utan priskontroll og buplikt. Ved td å heve grensa til 35 da og 3,5 mill. vil ein stor del av gardane på Vestlandet falle utanfor priskontrollen. For Sogn og Fjordane åleine gjeld dette 1109 gardar. Det vil legge til rette for at fritidsinteresser og kapitalinteresser går framfor jord- og skogbruksinteresser, og det vil gjere det vanskelegare for unge bønder som vil kjøpe og drive gard.
2. Eigeomsretten er viktig, men omsynet til den som skal leve av å produsere mat, bør vege tyngre enn omsynet til den som ønskjer å selje.

3. Arealgrensene for konsesjon og odel: Fylkeskommunen stør ikkje framlegget om å endre arealgrensene. Det er viktig med arealgrenser for konsesjon og buplikt, og me vil minna om at bruk også opptil 25 dekar er drivverdige innan til dømes frukt- og bærneringane.
4. Fylkeskommunen meiner det ikkje bør gjerast endringar i regelverket om priskontroll. Priskontroll er viktig for å sikre eigarskap som er lokalt forankra, og ein eigarstruktur for både skog- og jordeigedomar som kjem dei som vil bu på og drive eigedomen til gode.
5. Meir deling og sal av tilleggsjord kan ha positive sider m.a. for å redusere leigejordandelen i landbruket. Framlegget er for omfattande og gjev eit for stort frislepp. Fylkeskommunen kan deling av eigedomar under fylgjande føresetnader:
 - Eigar deler frå tun på ikkje meir enn fem dekar, og sel resten av eigedomen i sin heilskap til ein som ervervar den som tilleggsjord eller –skog til eigen eigedom.
 - Eigedomen som ervervar jordbruksarealet må vere i aktiv drift av eigar av eigedomen.
 - Den som ervervar må vere eigar av tilgrensande eigedom for å redusere omfanget av spreidd teigstruktur, sikre rasjonelle driftshøver og reduserte klimautslepp i form av redusert transportbehov.
 - Eigedomen ervervaren har frå før må vere av ein storleik som gjer at erverva areal kan reknast som tilleggsjord, ikkje som oppkjøp av fullverdig driftseining.
 - Det må føreligge ein skriftleg avtale.
6. Deling av tomter: Framlegget er ikkje er i tråd med føremålet i jordlova. Det er viktig at drifts- og miljømessige omsyn framleis vert vurdert. Fylkeskommunen meiner regelverket ikkje bør endrast.
7. Driveplikt: Fylkeskommunen støttar framlegg til endringar, med unnatak om framlegget om å fjerne krav om driftsmessig gode løysingar.
8. Reglar om tilskot: Fylkeskommunen støttar dette framlegget. Dette er ei forenkling av gjeldande regelverk.